

Schone logistiek voor de circulaire economie

Een visie als opmaat naar een green deal

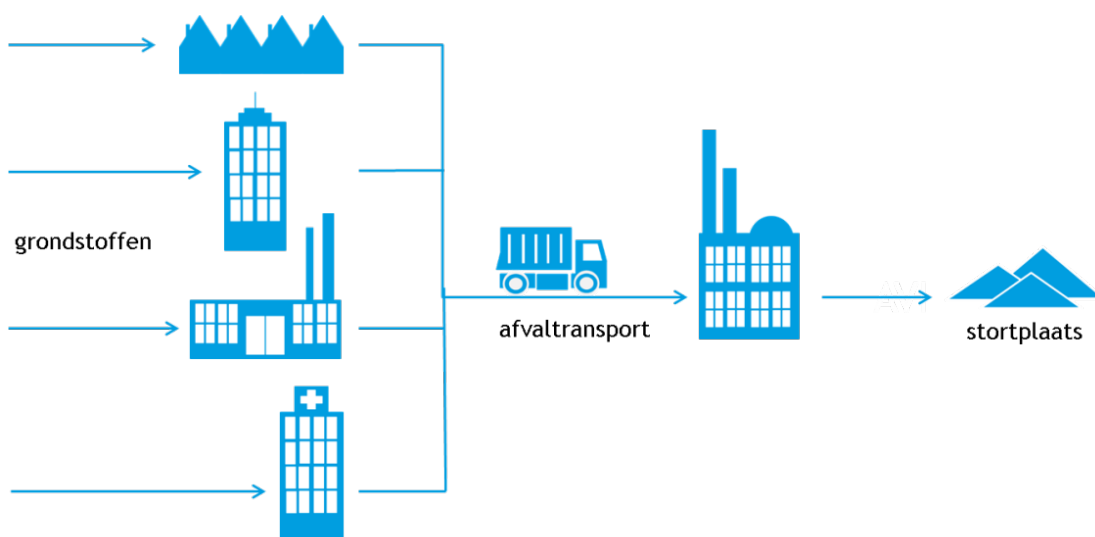
Wij, de deelmarkt afvalstoffentransport van Transport en Logistiek Nederland, zullen ons de komende jaren nadrukkelijk richten op verdere optimalisatie van de logistieke netwerken, en verder transformeren naar een logistieke partner voor de circulaire economie. De noodzakelijke tussenschakel tussen partijen met reststoffen en partijen met grondstofbehoefte. De inzameling en het transport van reststoffen zullen, als gevolg van de circulaire economie, steeds fijnmaziger worden, en zonder aanpassing zullen hinder en emissies toenemen. Omdat dit maatschappelijk ongewenst is zal onze sector er voor zorgen dat haar emissies en hinder, ondanks de toename van de vraag, flink zal afnemen de komende jaren. Om tot concrete stappen te komen zullen wij een aantal pilots gaan uitvoeren en toewerken naar het borgen van haar ambities binnen in een green deal, in samenwerking met andere branches en overheden. Een uitdaging die de ca. 400 inzamel- en transportbedrijven, waarvan het merendeel MKB, alleen gezamenlijk, als sector, kunnen oppakken.

Van een lineaire economie naar een circulaire economie

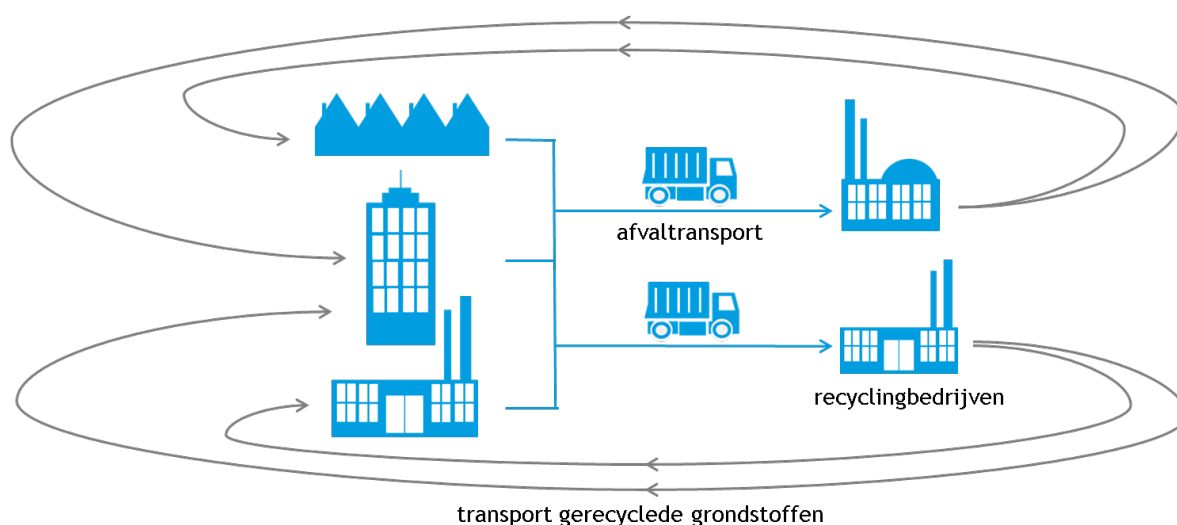
Grondstoffen worden steeds schaarser en tijdens de winning daarvan treedt aanzienlijke milieuvervuiling op. Willen we deze grondstoffen ook voor toekomstige generaties beschikbaar houden, dan zullen we daar zorgvuldig mee moeten omgaan. Dit kan door volop in te zetten op de Circulaire Economie. Deze heeft brede steun als middel om de samenleving verder duurzaam vorm te geven. Het Ministerie van I&M en ook de EU stellen een omvorming van de lineaire economie naar een circulaire als uitgangspunt in het programma “Van Afval Naar Grondstof” en de routekaart “Resource Efficient Europe”.

In de circulaire economie staat het optimaal gebruik en hergebruik van grondstoffen centraal, door hergebruik, refurbishing én tot slot door (hoogwaardige) recycling. In het uiterste geval lekken de oorspronkelijk gebruikte functionele grondstoffen weg door de nuttige toepassing via verbranding, of door te storten. Reststromen worden zoveel mogelijk in zijn geheel getransporteerd naar een partij die het product, de modules of de grondstoffen weer kan gebruiken.

Figuur 1: In de lineaire economie gaan afval en reststromen naar afvalverbranding en stort en gebruiken we grondstoffen op.

Figuur 2: *In de circulaire economie worden afval en reststromen weer nuttig gebruikt als grondstof en is de logistiek hiervoor uitgebreider en complexer*

Van afvaltransport naar spin in het web van de circulaire economie

Onze sector heeft zich altijd sterk gericht op het optimaliseren van de logistieke operaties binnen de afzonderlijke ondernemingen. Door intensievere samenwerking beoogt de sector op systeemniveau nu ook een schaalsporg te maken, om het aantal vervoersbewegingen te kunnen verminderen. Dit is van groot belang, omdat ook de circulaire economie ten aanzien van de inzameling van afval en reststoffen twee grote veranderingen met zich meebrengt:

- Scheiding en inzameling van afval in meer specifieke deelstromen, dat leidt tot een toename van het aantal vervoersbewegingen. Een verdubbeling van het aantal stromen leidt in het ongunstigste geval tot een verdubbeling van het aantal vervoersbewegingen.
- Een fijnmaziger transport van vele aanbieders van rest/afvalstromen naar vele verwerkers van rest/afvalstromen.

Deze potentiële toename van het aantal vervoersbewegingen levert met name hinder op in binnensteden, omdat wonen, winkelen en recreëren niet goed samengaat met vrachtautobewegingen. Een slim georganiseerd vervoer van vrijkomende reststromen is daarom een onmisbare schakel voor het volledig tot ontwikkeling komen van de circulaire economie in het komende decennium.

Onze sector onderschrijft de noodzaak voor het ontwikkelen van de circulaire economie en gaat daarom in deze visie in op hoe we denken om te gaan met het accommoderen van deze toenemende toekomstige vervoersvraag van reststromen binnen de maatschappelijke randvoorwaarden.

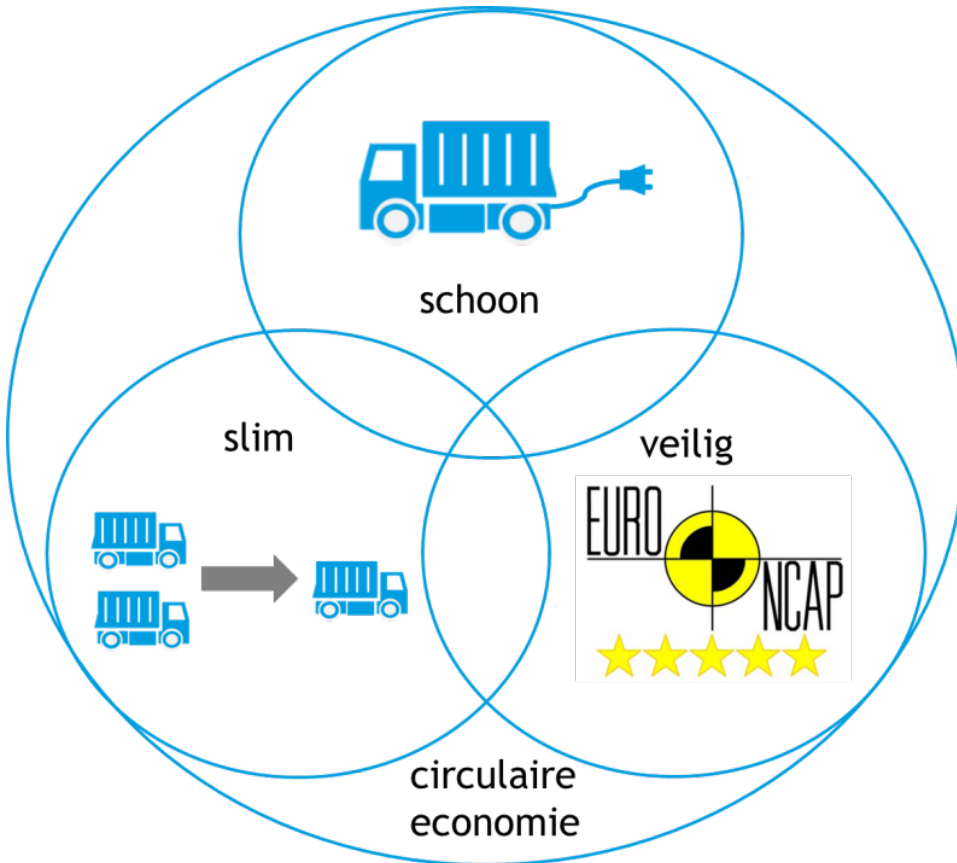
Transport met schone en efficiënte logistiek

De circulaire economie kan enkel volledig tot ontwikkeling komen indien de toename in het aantal deelstromen dat vrijkomt op een slimme manier vervoerd kan worden in stedelijke gebieden, als aan de volgende voorwaarden voldaan wordt:

- Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid
- Beperken van de uitstoot van CO₂ en luchtverontreinigende stoffen.

Binnen onze deelmarkt afvalstoffentransport gaan we een groot aantal “schoon, slim en veilig” initiatieven ontwikkelen in de komende jaren, die zullen bijdragen aan de ontwikkeling van de circulaire economie.

Figuur 3: De bijdrage van de deelmarkt afvalvervoer aan de circulaire economie: schoon, slim en veilig

Slim transport

Onze sector levert op verschillende manieren een bijdrage aan het optimaliseren van de logistiek van afvalinzameling op bedrijventerreinen en binnensteden, en gaat graag in gesprek over de verdere verbetering hiervan. Gezien het grote belang van leefbaarheid en veiligheid in steden, heeft onze sector de ambitie om nog sterker in te zetten op een slimmere organisatie van de logistiek en bij te dragen aan een duurzamere inrichting van de maatschappij. Door de opkomst van de circulaire economie zullen de klassieke grenzen tussen transportsectoren in de toekomst vervagen. Als deelmarkt afvalstoffentransport zullen we van deze ontwikkeling gebruik maken, en samenwerking zoeken met andere deelmarkten, en het aantal vervoersbewegingen waar mogelijk minimaliseren. Voor onze sector staat het ondersteunen van de circulaire economie centraal, met een minimaal aantal vervoersbewegingen. De sector zal zich daarom transformeren van inzamelaar naar ook adviseur en kennispartner op het gebied van hergebruik, recycling, scheiding en sortering van reststromen. In aanvulling op het integreren van vervoersactiviteit met andere sectoren, zal onze sector tegelijkertijd zoeken naar het combineren van het vervoer van afvalstromen, en de samenwerking binnen de eigen sector verder intensiveren.

Stedelijke Logistiek koploper in het schoonvervoer

Nederland en de sector hebben zich de afgelopen jaren sterk gemaakt voor het reduceren van CO₂ emissies. Door betere scheiding aan de bron, door optimalisatie van verwerkingsprocessen, en recycling van terugwinning van grondstoffen, draagt de sector bij aan de maatschappelijke doelen. Daarnaast worden ophaalroutes en afvaltransport zo optimaal mogelijk ingepland, en dragen technische en operationele maatregelen bij aan minimalisatie van de CO₂ uitstoot.

Onze sector onderschrijft de internationaal (-40% in 2030 t.o.v. 1990), nationaal en lokaal gestelde klimaatdoelen, en zal een bijdrage leveren aan het halen van de doelen. De sector stelt zichzelf daarom als doel om als koploper de uitstoot van broeikasgassen door transport van reststromen emissievrij te maken met ingang van 2025. Hiermee ondersteunt de sector de ambities van een groot aantal Nederlandse steden om emissievrij te worden in de toekomst, en de Europese doelen voor het emissievrij maken van stadsdistributie per 2030. Dit betekent dat de ingezette voertuigen niet alleen geen CO₂ uitstoten, maar ook geen stoffen die de lokale luchtkwaliteit verslechteren.

Onze sector committeert zich hiermee aan het doel om met ingang van 1 januari 2025 afvallogistiek te verzorgen zonder emissies gedurende de ‘last mile’, zoals geformuleerd in de Green deal “Zero Emission Stadslogistiek”. In deze eerste fase richt onze sector zich op het aantonen dat emissievrije afvallogistiek haalbaar is. In de periode 2020-2025 zal er sterk worden geconcentreerd op het opschalen van de aangetoonde concepten.

Schone, stille en veilige voertuigen in de (binnen) stad

De afgelopen jaren is de luchtkwaliteit sterk verbeterd in binnensteden door de invoering van milieuzones en schone voertuigen. Op dit moment wordt bijna overal aan de Europese luchtkwaliteitseisen voldaan. Onze afvalbranche zet zoveel mogelijk schone, stille en veilige voertuigen in en wil in de toekomst nieuwe en innovatieve technieken in gebruik nemen om de lucht nog schoner te maken.

Verkeersveiligheidsrisico's moeten zoveel mogelijk vermeden worden. Daarom besteden onze bedrijven veel aandacht aan het minimaliseren van vervoersbewegingen, de implementatie van technische hulpmiddelen, en het voorlichten en trainen van de chauffeurs en medeweggebruikers.

Pilots

Om de visie verder te concretiseren gaan we als sector aan de slag met verschillende pilots om mede vorm te geven aan de benodigde transformaties. De sector zal actief zoeken naar mogelijkheden om gezamenlijk met lokale overheden en partners binnen en buiten de eigen branche te zoeken naar een verdere invulling van haar rol. Hierbij staan de volgende elementen centraal:

- Het delen van slimme logistiek best practices binnen de sector en met ketenpartners (minder kilometers)
- het toepassen van nieuwe innovatieve aandrijftechnieken
- het reduceren van veiligheidsrisico's

Binnen de pilots zullen slimme logistieke oplossingen worden getest op technische en economische haalbaarheid, om deze vervolgens commercieel toe te passen binnen de geldende juridische kaders. Hierbij kan gedacht worden aan het aanvullen van elkaars logistieke netwerk en gezamenlijk organiseren van de inzameling van bedrijfsafval op lokale en regionale schaal, teneinde minder

kilometers te rijden, het gebruik van omkoppelpunten aan de rand van steden, en het samenwerken met partijen op het gebied van stedelijke distributie.

Naast slimme logistieke concepten zullen binnen de pilots ook nieuwe technieken in de praktijk worden beproefd, zoals hybride, aardgas, elektrisch en waterstof, om de “last mile” in de stad zonder emissies te kunnen rijden.

Green Deals

Om de ambities te kunnen verwezenlijken zal vanuit dit visiedocument naar een green deal worden toegewerkt. Onze sector is voornemens een eigen green deal te sluiten, maar ook, daar waar het kan, samenwerking te zoeken met de volgende green deals:

- De green deal “duurzame logistiek in de bouw”
- De green deal “Zero emission Stadslogistiek”

Waar nodig en nuttig zal ook aansluiting worden gezocht bij initiatieven als “truck van de toekomst” en de “SER brandstoffenvisie”.

Deze visie is ontwikkeld in samenwerking met CE Delft (www.ce.nl)

Contactgegevens TLN:

Paul van der Linde

Telefoon 088 45 67 162

E-mail evdlinde@tln.nl